

STEMLOKAAL

ONDERNEMERS EN BEDRIJVEN DÉ MOTOR VOOR EEN BREDE WELVAART

Ondernemers en bedrijven; dé motor voor een brede welvaart

Ondernemers en bedrijven vormen de ruggengraat van de lokale economie en samenleving. Ze creëren banen, stimuleren innovatie en voorzien in essentiële producten en diensten. Bovendien zijn ze maatschappelijk betrokken als sponsor van lokale verenigingen en sociale of culturele activiteiten en instellingen. Sterke lokale bedrijven dragen actief bij aan de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van een gemeente.

Het verdienvermogen van het bedrijfsleven staat onder druk door stijgende (energie)kosten, met name de maakindustrie, krapte op de arbeidsmarkt en onzeker overheidsbeleid. Gemeenten staan voor grote financiële uitdagingen, want het niet af op ondernemers. Extra lastenverhogingen vanuit gemeenten zouden voor veel ondernemers de genadeklap betekenen. VNO-NCW MKB Noord roept gemeenten daarom op om ondernemers te faciliteren en ondersteunen met ondernemersvriendelijk beleid dat een gunstig ondernemingsklimaat bevordert.

Koester je lokale bedrijven en erken de waarde die zij hebben. Niet alleen in woorden, maar ook in daden. Met goed beleid, soepele vergunningverlening, stimuleringsmaatregelen en bovenal goede samenwerking met ondernemers. Zo zorgen we samen voor economische groei en brede welvaart!

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen 2026 delen we tien standpunten. We hopen dat deze helpen bij het opstellen van de partijprogramma's en het collegeprogramma van de partijen die na de verkiezingen aan de slag gaan. Wij realiseren ons overigens dat veel gemeentes al goed samenwerken met ondernemers(verenigingen). Sommige zaken uit dit pamflet zijn misschien al gaande of zelfs gerealiseerd. Desondanks vinden we het belangrijk deze punten breed onder uw aandacht te brengen.

Ondernemers beseffen in toenemende mate dat bundeling van krachten nodig is om succesvol het hoofd te bieden aan de uitdagingen die er zijn. Zo staan onze waarden door geopolitieke ontwikkelingen onder druk. VNO-NCW MKB Noord trekt daarom gezamenlijk op met branches en ondernemersverenigingen, wij noemen dit onze Lokaal Partners. Zij zijn een goed aanspreekpunt voor de gemeente, betrek hen gestructureerd bij plannen en hoor wat er op hun agenda staat.

1) Samen aan de slag!

- Ga structureel in overleg met het georganiseerd bedrijfsleven en werk aan een gezamenlijke strategische agenda. Betrek het bedrijfsleven vroegtijdig bij nieuw beleid en zorg daarnaast ook voor voldoende informele ontmoetingen.
- Investeer in het vergroten van het organiserend vermogen van ondernemers en bied ondernemers zo de ruimte om als volwaardig gesprekspartner aan tafel te zitten.
- Breng regelmatig een bezoek aan bedrijven in de eigen gemeente en kijk ook over de gemeentegrenzen heen voor goede voorbeelden van ondernemersdienstverlening.

2) Ruimte voor ondernemerschap en bedrijvigheid

- Betrek het georganiseerd bedrijfsleven al vroeg bij het opstellen van de omgevingsplannen die vereist worden in de nieuwe Omgevingswet, zodat in de praktijk vergunningen en andere procedures versneld worden. Dit leidt tot betere oplossingen voor de vraag waar we kunnen werken, wonen, recreëren en plaats maken voor de energietransities.
- Een deel van de oplossing van het grote woningtekort ligt in vermijden van onnodige kosten, snellere en voorspelbare procedures en minder strikte regels voor eigen bouw en het bij aanbestedingen investeren in duurzame, gezonde bouw- en inframethodes. Onderzoek waar de meeste vraag naar is en zet daarop in, bijvoorbeeld woningen voor ouderen of starters. Zorg voor voldoende woningbouwlocaties en voorkom bovenwettelijke eisen.
- Bedrijventerreinen (inclusief woonboulevards) zijn als werklocatie minstens zo belangrijk als kantorenlocaties of de bruisende binnenstad. Naast een goede landschappelijke inpassing gaat het om een duurzame inrichting, passende groenvoorzieningen en een efficiënte ontsluiting. (Georganiseerde) ondernemers, lokaal en regionaal, denken graag mee, ook als het gaat om herstructurering en transformatie van de utiliteitsbouw op bestaande werklocaties.

3) Bereikbaarheid en infrastructuur

- Hamer in de raad, bij provincie en het Rijk op goede verbindingen (wegen, openbaar vervoer, fietsroutes) tussen winkelkernen, (nieuwe) woonwijken, bedrijventerreinen en bestaande infrastructuur. Dit is een voorwaarde voor de ontwikkeling van gebieden. Betrek het bedrijfsleven tijdig bij deze plannen. Besteed ook aandacht aan voldoende parkeergelegenheid, laadvoorzieningen en parkeervoorzieningen voor vrachtwagens.
- Help ondernemers bij de invoering van de zero emissiezones vanaf 2025 in de 30 à 40 grootste steden. De overstap naar een zero emissievoertuig is voor veel kleine ondernemers met een bestelauto financieel nog niet haalbaar. Zorg ervoor dat het ontheffingenbeleid zoveel mogelijk aansluit bij landelijke afspraken, zodat de businesscase goed sluitend kan worden gemaakt. Bied aanvullend een sloopregeling voor lokale ondernemers met een zogenoemde 'euro 4'-bestelbus. Maak verder een plan van aanpak voor publieke laadinfrastructuur, geschikt voor ondernemers. Binnensteden en winkelkernen moeten bereikbaar blijven voor bevoorrading.
- Maak een plan van aanpak voor grondig onderhoud of renovatie van bruggen, sluizen, riolen en wegen. Er is nu helaas veel achterstallig onderhoud. Plotselinge uitval zorgt voor verkeershinder en meer verkeersbewegingen op andere plekken.

4) Vitale binnensteden en winkelkernen

- Zorg voor leefbare en aantrekkelijke (groene) binnensteden en winkelkernen door een goede mix van retail, horeca, cultuur, sport en beleving en vrijetijdseconomie. Trek hierin samen op met vertegenwoordigers van deze partijen én vastgoedeigenaren. Stel gezamenlijk een visie op en actualiseer deze regelmatig.
- Monitor actuele data zoals koopstromen, bezoekersaantallen en stuur beleid hierop aan of bij.
- Laat ondernemers vrij in hun openingstijden. Het is onbegrijpelijk dat gemeenten nog steeds beperkingen opleggen, terwijl buurgemeenten vaak ruimere regels hanteren. Dit zorgt voor een ongelijk speelveld en belemmert de aantrekkingskracht van levendige dorpskernen en binnensteden.

5) Samen investeren in energie en duurzaamheid

- Maak prioriteit van het gezamenlijk oplossen van netcongestie. Om te kunnen verduurzamen, is voldoende capaciteit op het elektriciteitsnet voor bedrijven essentieel. Stimuleer de prioritering van bedrijventerreinen bij de netbeheerder en faciliteer lokale energiecoöperaties en initiatieven op bedrijventerreinen om collectieve oplossingen voor netcongestie te realiseren. Maak daarbij gebruik van de 'Eemshavenmethode'.
- Bedrijventerreinen kunnen de hotspots worden voor circulaire economie. Denk aan initiatieven voor lager energie- en grondstoffengebruik, minder afval en waterstofprojecten en het fysiek vergroenen en klimaatbestendig maken van bedrijventerreinen. Dit is overigens ook voor woonwijken van belang. Slimme gemeenten en provincies stemmen plannen op elkaar af. Ze zorgen voor voldoende fysieke- en milieuruimte voor verschillende circulaire bedrijfsactiviteiten, van zwaardere recycling en logistieke hubs tot service-economie en stadslogistiek.
- Ontwikkel Clean Energy Hubs op of nabij bedrijventerreinen zodat bedrijven laadcapaciteit kunnen delen, omdat door de invoering van de zero emissiezones een efficiënte laadinfrastructuur essentieel is. Voldoende ruimte voor (kort) parkeren en laden is voor de logistiek van groot belang.

6) Arbeidsmarkt: samen aan het werk

- Zorg ervoor dat werkzoekenden goed vindbaar zijn voor werkgevers of bemiddelende partijen. Maak beschikbare regelingen en instrumenten transparant, eenduidig en overzichtelijk om tot een duurzame match te komen. Door instrumenten zo dicht mogelijk bij de kandidaat en werkgever in te zetten, neemt de kans op duurzame plaatsing substantieel toe. Alleen door intensief samen te werken, benut je de inzet en dienstverlening van alle publieke en private arbeidsmarktpartijen maximaal.
- Internationals, kenniswerkers of arbeidsmigranten zijn in onze huidige economie een onmisbare aanvulling op de tekorten van de Nederlandse arbeidsmarkt. Verbeter de woon- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten Dit vraagt een gezamenlijke aanpak van overheden, huisvesters, woningcorporaties en bedrijfsleven.
- Ondersteun de ontwikkeling van talent door de samenwerking met mbo's, hbo's en universiteiten te intensiveren, bijvoorbeeld via campusontwikkeling en stageplaatsen. Dit biedt jongeren en werkenden die deelnemen aan Leven Lang Ontwikkelen uitzicht op regionale carrières en versterkt bedrijven met goed geschoolde medewerkers.
- Betrek bedrijven bij het stimuleren van gezonde werkomgevingen, bijvoorbeeld door deelname aan lokale sport- en preventieakkoorden (zie [Aan de slag met het sportakkoord | Sportakkoord.nl](#) en [Lokale Preventieakkoorden | VNG](#)). Gezonde medewerkers zorgen voor minder verzuim, een hogere arbeidsproductiviteit en een betere regionale economie

7) Lokale lasten

- Ondernemers investeren graag zij aan zij met de gemeente in een aantrekkelijk winkelgebied of bedrijventerrein. Een collectief fonds, bijvoorbeeld een BIZ of andere vorm, mits met voldoende draagvlak en betrokkenheid van ondernemers, kan hierbij helpen.
- Versnel vergunningverlening, bijvoorbeeld door procedures te vereenvoudigen, helder te communiceren en intern beter af te stemmen. Voor ondernemers zijn vooral de lange doorlooptijden, onduidelijkheid en hoge kosten van vergunningen een grote ergernis. Daarnaast zorgen kleine heffingen vaak voor frustratie, kosten ze gemeenten veel in de uitvoering en leveren ze weinig op. Schaf deze heffingen af.
- Het is vreemd dat gemeenten investeren in citymarketing, maar tegelijk de toeristenbelasting verhogen. Dit maakt de regio minder aantrekkelijk voor bezoekers en drukt zwaar op de gastvrijheidssector. Gebruik de opbrengsten gericht voor toerisme en citymarketing en overweeg verlaging of afschaffing van de belasting.

8) Regeldruk en ondernemersdienstverlening

- Voer een lokale MKB-toets in. Regeldruk is en blijft met stip de belangrijkste ergernis van ondernemers. Regels worden nog te vaak bedacht zonder rekening te houden met uitwerking op de ondernemerspraktijk. Deze toets maakt van elk voorgenomen beleid en regelgeving inzichtelijk wat de gevolgen zijn voor het mkb.
- Blijf zorgen voor een goede ondernemersdienstverlening vanuit een centrale plek. Werk hierin vraag gestuurd en bied maatwerk. Ook inzet van experts voor bijvoorbeeld schuldhulpverlening, bij bedrijfsbeëindiging of doorstart, moet onderdeel zijn van deze dienstverlening. Het aanbod van branches hoort een plek te krijgen binnen het publieke aanbod.
- Bied als grote inkooporganisatie in je inkoop- en aanbestedingsbeleid goede kansen voor het lokale mkb. Betaal als gemeente rekeningen binnen 14 dagen. Dat vergroot de bestaanszekerheid en liquiditeit van ondernemingen.

9) Veiligheid en ondermijning

- De (maatschappelijke) schade door overvallen, cybercrime, diefstal en andere criminaliteit is groot. De geopolitieke situatie met o.a. een toenemende dreiging van cybercrime betekenen vergen een extra inspanning van ondernemers voor hun continuïteit. Gemeenten kunnen samen met ondernemers, provincie, defensie en handhavers (politie, brandweer, RIEC, enz.) veel doen om de veiligheid te verbeteren en ondermijning aan te pakken. Zorg ervoor dat de ondernemers in verbinding staan met het Platform Veilig Ondernemen voor hulp, training en ondersteuning.
- Investeer in Keurmerken Veilig Ondernemen voor winkelgebieden en bedrijventerreinen in een intensieve samenwerking tussen private partijen, gemeenten, brandweer en politie.
- Vergroot de mogelijkheden van bedrijven ten bate van hun weerbaarheid (fysiek en digitaal). Stimuleer camerabeveiliging en inzet van beveiligers bij ondernemers om de veiligheid te vergroten.

10) Een gastvrije gemeente

- Toerisme en gastvrijheid vormen een essentieel onderdeel van de lokale economie, hebben een positieve invloed op diverse sectoren én op ons welzijn. In Noord-Nederland liggen grote kansen om toerisme en de vrijetijdseconomie verder te versterken. Wij vragen gemeenten hun faciliterende rol op te pakken bij het opzetten van een horeca- en toerismevriendelijke omgevingsvisie en flexibele invulling van omgevingsplannen. Dit biedt ondernemers de mogelijkheid om hun bedrijfsvoering aan te passen aan veranderende omstandigheden.
- Zorg voor regionale afstemming over en structurele financiering voor recreatieve verblijfsvoorzieningen, toeristische informatie en marketingactiviteiten.
- Verbeter de bereikbaarheid van het buitengebied waar veel sport -en recreatieve ondernemers gevestigd zijn. Hiermee ondersteunt de gemeente zowel bewoners als dagtoeristen.

VNO-NCW MKB Noord
Van der Hoopstraat 4, Groningen
Turfstraat 11, Leeuwarden
De Bukakkers 20, Emmen

050 - 534 38 44

info@vnoncw-mkbnoord.nl

www.vnoncw-mkbnoord.nl

WWW.VNONCW-MKBNOORD.NL

